

Paa flere Steder opefter i Skjerna-Deltaet existerer der allerede en Ordning til Overtisling. Man kan der se Havandet løbe let henover Græsset, at frugtbar-gjøre og forøge dets Værdi, medens Deltaet selv er oversvømmet og meget reduceret i Værdi.

Det synes derfor overflødigt igjen at hævde denne Del af det vigtige Spørgsmaal, som er overgivet til min Underjøgelse.

III. Marskbannelse i Fjorden.

Mudderet, der indeholdes i Havvandet, og som nu frit baner sig Vej gennem Nyminde Gab, afleires i den sydlige Del af Fjorden og har bevirket en værdifuld Til-slitning af Land (Tipperne). I Almindelighed er Fjorden grundet der. Den er meget dybere Nord for Mørgab imod Ringkjøbing.

Da vi seilede fra Nyminde Kro imod Ringkjøbing den 30te Oktober forrige Aar havde vi allehaande Besværligheder og kom adskillige Gange paa Grund, førend vi naaede Mørgab.

Herfra førte en stærk S. V. Vind os hurtigt og uden flere Vanskeligheder til Ringkjøbing.

Hvis Skjern Na ikke eksisterede, og Havet ikke var troløst, skulde det synes klogt at grave dybe og brede Grave gennem „Holmslandsflit“, for at give fri Udgang for Havvandet alle Steder i det Diemed at fremskynde hele Fjordens Opfyldning med Mudder eller Ler.

I saa Tilfælde vilde Floden naae samme Høide indenfor som udenfor Holmslands-flit: Mudderet vilde forøges overalt, og — dette synes at være af stor Vigtighed — der vilde affættes Mudder til en saadan Høide, at Landdannelserne vilde blive værdifuldere, bedre afvandede og i høiere Grad stiftede til Dyrkning end „Tipperne“, Bærnet og Bjaalund.

Men Skjern Na kan ikke staffles bort, og uden at tilfidesætte de i de to første Kapitel berørte Interesser, vil ingen hurtig Marskbannelse synes mulig.

En fremtidig Opdyrkning af Fjorden vil bevirke en Forlængelse af Skjern Na til Havet, medens jeg paaviste (Kapitel II.), at Lodseernes Interesser krævede jamnes Forkortelse.

Trods det Ovenansførte er der Noget at foretage i Retning af at indvinde endel af Fjorden.

For det Første vil Sænkningen af Vandstanden i Fjorden, saaledes som bestræbet i Kapitel I., tillade Dyrkningen af en Strimmel Jord langs Omkredsen, hvor der nu er grundet Vand, men som kan blive til værdifuldt Land. Selv om Gjennemsnitsbredden af denne Landstrimmel kun vil blive 50 Meter, vil Areallet, som kan indvindes, være omtrent 800 Hektare, da Fjordens Omkreds, Længden af de tilstedeværende Marskbannelser indbefattet, er omtrent 160000 Meter.

For det Andet vil de eksisterende „Tippers“ Værdi forøges ved Sænkningen af Vandet i Fjorden.

For det Tredie vilde Sluserne gennem Holmslandsflit kunne benyttes til derigjennem at lede Søvandet ind, skjøndt dette maa indskrænkes til at ske i tørre Tider, naar Vandet i Aaen er tilstrækkelig lavt til at tillade Fjordens Stigning ved Kunst.

Denne Indløben af Vand kan gjentages 2 Gange daglig, saalænge Deltaet ikke er udsat for Fare, men Mængden af Havvand vil formindskes, naar den indre Vandstand stiger, og desuden kan en pludselig Regn bevirke en Oversvømmelse fra Land, som aldrig bør møde en kunstig bevirket Vandstand i Fjorden, forarsaget ved kun at indlade Vandet under Flodtiden.

Det synes derfor tilraadeligt at lade Vandet komme ind ved hvert Høivande og Flodtid og lade det passere ud ved hvert Lavvande eller Ebbe, det vil sige stiftetvis Slusning og Indløben, indtil regnfuldt Veir bringer Standsning.

Denne Fremgangsmaade vil bevirke en Opslemning paa endel af Fjorden, paa begge Sider af den opmuddrede Kanal og i Nærheden af Sluserne; men jeg maa gjentage, at en virksom Marskbannelse er uførenelig med en lav Vandstand i Fjorden.